

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 91/16

Luksemburg, 8 września 2016 r.

Opinia rzecznika generalnego w sprawie C-390/15
Rzecznik Praw Obywatelskich (RPO)

Zdaniem rzecznik generalnej Juliane Kokott wyłączenie książek, gazet i czasopism dostarczanych elektronicznie z obniżonej stawki VAT jest zgodne z zasadą równego traktowania

Dyrektywa VAT jest w tym zakresie ważna

Stosownie do dyrektywy VAT¹ państwa członkowskie mogą stosować do publikacji drukowanych takich jak książki, gazety i czasopisma² obniżoną stawkę VAT³. Publikacje elektroniczne muszą natomiast podlegać stawce podstawowej, z wyjątkiem książek cyfrowych, o ile dostarczane są na nośniku fizycznym takim jak na przykład CD-ROM⁴.

Polski Trybunał Konstytucyjny, do którego zwrócił się Rzecznik Praw Obywatelskich⁵, ma wątpliwości w przedmiocie ważności tej regulacji. Z jednej strony dotyczą one tego, czy zróżnicowane opodatkowanie jest zgodne z zasadą równego traktowania, z drugiej strony, czy Parlament Europejski w wystarczającym zakresie brał udział w procesie ustawodawczym.

Rzecznik generalna Juliane Kokott w przedłożonej dzisiaj opinii doszła do wniosku, że dyrektywa VAT jest ważna w zakresie, w jakim zastrzega obniżoną stawkę podatku do książek, gazet i czasopism drukowanych oraz książek cyfrowych, o ile dostarczane są na nośniku fizycznym.

W odniesieniu do **stosowania podstawowej stawki podatku do wszystkich publikacji cyfrowych dostarczanych elektronicznie**, to możliwe jest, że brak jest już porównywalności takich publikacji z publikacjami drukowanymi. Z jednej strony, ze względu na podstawowy cel dyrektywy VAT, jakim jest zapobieganie zakłóceniom konkurencji, prawodawca Unii posiada uprawnienia dyskrecjonalne przy ocenie, w jakim stopniu wspomniane publikacje rzeczywiście ze sobą konkurują. Trybunał stwierdził już bowiem w odniesieniu do książek, że ich wersje cyfrowe na nośniku fizycznym i wersje papierowe niekoniecznie ze sobą konkurują. Istnienie takiej konkurencji jest raczej zależne od szeregu okoliczności, które nie tylko różnią się w zależności od państwa członkowskiego, lecz również mogą się zmieniać z biegiem czasu. Zdaniem J. Kokott, przy tego rodzaju niejasnej sytuacji faktycznej wyłącznie do prawodawcy Unii, a nie do Trybunału, należy przeprowadzenie, w ramach jego uprawnień prawodawczych, złożonej oceny sytuacji konkurencyjnej w całej Unii. Z drugiej strony, między publikacjami cyfrowymi a publikacjami drukowanymi istnieje znaczna różnica pod względem potrzeby ich wspierania, która wynika z bardzo różnych kosztów dystrybucji, a tym samym ze względu na cel obniżonej stawki podatku dla publikacji, a mianowicie wspieranie kształcenia obywateli Unii poprzez czytanie książek, gazet i czasopism. W każdym razie to zróżnicowane traktowanie jest obecnie uzasadnione. Wynika to w szczególności ze zgodnego z prawem celu prawodawcy, jakim jest ustanowienie specjalnego

¹ Dyrektywa Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz.U. 2006, L 347, S. 1), w brzmieniu nadanym dyrektywą Rady 2009/47/WE z dnia 5 maja 2009 r. zmieniającą dyrektywę 2006/112/WE w zakresie stawek obniżonych podatku od wartości dodanej (Dz.U. 2009, L 116, s. 18).

² Chyba, że druki te w całości lub w przeważającej mierze służą celom reklamowym.

³ Lub też dwie obniżone stawki VAT.

⁴ W tym przypadku można stosować obniżoną stawkę VAT do książek cyfrowych. Jeżeli natomiast dostarczane są poprzez pobranie z Internetu lub streaming, obowiązuje podstawowa stawka podatku. Dla gazet i czasopism obowiązuje zawsze podstawowa stawka podatku, niezależnie od formy ich dostarczenia.

⁵ Rzecznik Praw Obywatelskich zwrócił się do Trybunału Konstytucyjnego o zbadanie zgodności z Konstytucją przepisów dotyczących obniżonej stawki podatku na publikacje.

systemu opodatkowania usług elektronicznych. Zasada równego traktowania nie jest tym samym naruszona.

Rzecznik generalna J. Kokott nie dostrzegła również naruszenia zasady równego traktowania w **stosowaniu obniżonej stawki podatku do książek cyfrowych dostarczanych na nośniku fizycznym, a nie do książek cyfrowych dostarczanych elektronicznie**. Wprawdzie książki te są porównywalne pod względem celu dyrektywy VAT, jakim jest zapobieganie zakłóceniom konkurencji, gdyż konkurują ze sobą. Dla konsumenta stanowią bowiem ten sam produkt, a mianowicie plik książki cyfrowej, z którego nie da się skorzystać bez dodatkowego urządzenia odczytującego. Również w odniesieniu do celu edukacyjnego, który realizowany jest za pomocą obniżonej stawki podatku, występuje porównywalność, gdyż jego wypełnienie zależy wyłącznie od treści, a nie od sposobu dostarczenia książki cyfrowej. Nierówne traktowanie jest jednak uzasadnione, przede wszystkim w świetle szczególnych wymagań⁶ opodatkowania usług elektronicznych, które na podstawie dyrektywy VAT w całości są wyłączone z zastosowania stawki obniżonej. Za proporcjonalnością zróżnicowanego opodatkowania, zdaniem J. Kokott, przemawia między innymi to, że książki cyfrowe dostarczane elektronicznie z reguły mogą być oferowane po niższej cenie niż takie książki na nośniku fizycznym nawet wtedy, gdy podlegają wyższej stawce VAT.

Również **wyłączenie cyfrowych gazet i czasopism dostarczanych na nośniku fizycznym z obniżonej stawki VAT** nie narusza zasady równego traktowania. Nie są one bowiem porównywalne ani z gazetami i czasopismami drukowanymi, ani z książkami cyfrowymi na nośniku fizycznym.

Wreszcie, w odniesieniu do **udziału Parlamentu Europejskiego w procesie prawodawczym**, rzecznik generalna J. Kokott stanęła na stanowisku, że Parlament był zaangażowany należycie, wobec czego także w tym zakresie nie ma wątpliwości co do ważności omawianej tu regulacji dyrektywy VAT.

UWAGA: Opinia rzecznika generalnego nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości. Zadanie rzeczników generalnych polega na przedkładaniu Trybunałowi, przy zachowaniu całkowitej niezależności, propozycji rozstrzygnięć prawnych w sprawach, które rozpatrują. Sędziowie Trybunału rozpoczynają właśnie obrady w tej sprawie. Wyrok zostanie wydany w terminie późniejszym.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) opinii jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu przedłożenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

⁶ Usługi elektroniczne w porównaniu do klasycznego obrotu towarami niemal bez trudu mogą być świadczone transgranicznie i do tego wymagają jedynie minimalnej obecności fizycznej, co utrudnia ingerencję krajowych organów skarbowych.